EUROPA

Hoofdstuk 4

HOOFDSTUK 4

1. **Par 1 & 2:**
   Van zware industrie tot hightech.
2. **Par 3:**
   Europa, een mix van volken, staten en naties.
3. **Par 4:**
   West & Oost Europa, een wereld van verschil.
4. **Par 5:**
   Het beloofde continent? Migratie uit Afrika & het Midden-Oosten naar Europa.

HOOFDSTUK 4: VESTIGINGSPLAATSFACTOREN

Paragraaf 1 & 2: Les 1: Bestaansmiddelen

- Les 2: Vestigingsplaatsfactoren
- Les 3: Opdracht vestigingsplaatsfactoren (atlas)

Paragraaf 3:

- Les 4: Volken, staten en naties.
- Les 5: Oprichting Europa

Paragraaf 4:

- Les 6: Migratie binnen Europa.
- Les 7: Migratie buiten Europa.
- Les 8 : Uitloop
- Les 9 : Uitloop
- Les 10 : Repetitie

DOELEN:

1. Wat zijn bestaansmiddelen en hoe worden deze geproduceerd?
2. Welke **productiemiddelen** zijn er nodig om te produceren?

LEVENSBEHOEFTEN?

Om te voorzien in de primaire levensbehoefte van de mens moeten er dingen/producten gemaakt worden.

Dit noemen we de **bestaansmiddelen**.

BEROEPSSECTOREN

Om alle bestaansmiddelen te produceren werken mensen in verschillende de beroepssectoren.

1. Primaire sector → Landbouw
2. Secundaire sector → Industrie
3. Tertiaire sector → Diensten
4. *Quartaire sector. → Overheidsdiensten*

ARBEID, KAPITAAL & NATUUR

Om iets te produceren heb je productiemiddelen nodig.

1. **Arbeid**

Beroepsbevolking → alle mensen die kunnen werken.

2. **Kapitaal**

Alle gebouwen, machines, hulpmiddelen en voertuigen.

3. **Natuur**

Alle natuurlijke middelen die nodig zijn om te kunnen produceren.

ARBEIDSINTENSIEF

Bedrijven die **veel arbeiders** nodig hebben in tegenstelling tot de andere productiemiddelen.

KAPITAALINTENSIEF

Bedrijven die **<u>veel kapitaal</u>** nodig heeft in tegenstelling tot de andere productiemiddelen.

KOP-STAART FORMULE

In landen met **hoge arbeidskosten** worden bedrijven **geautomatiseerd** of zelfs **verplaatst** naar **lage loon landen.**

Ontwikkelde landen hebben vaak een **kenniseconomie**

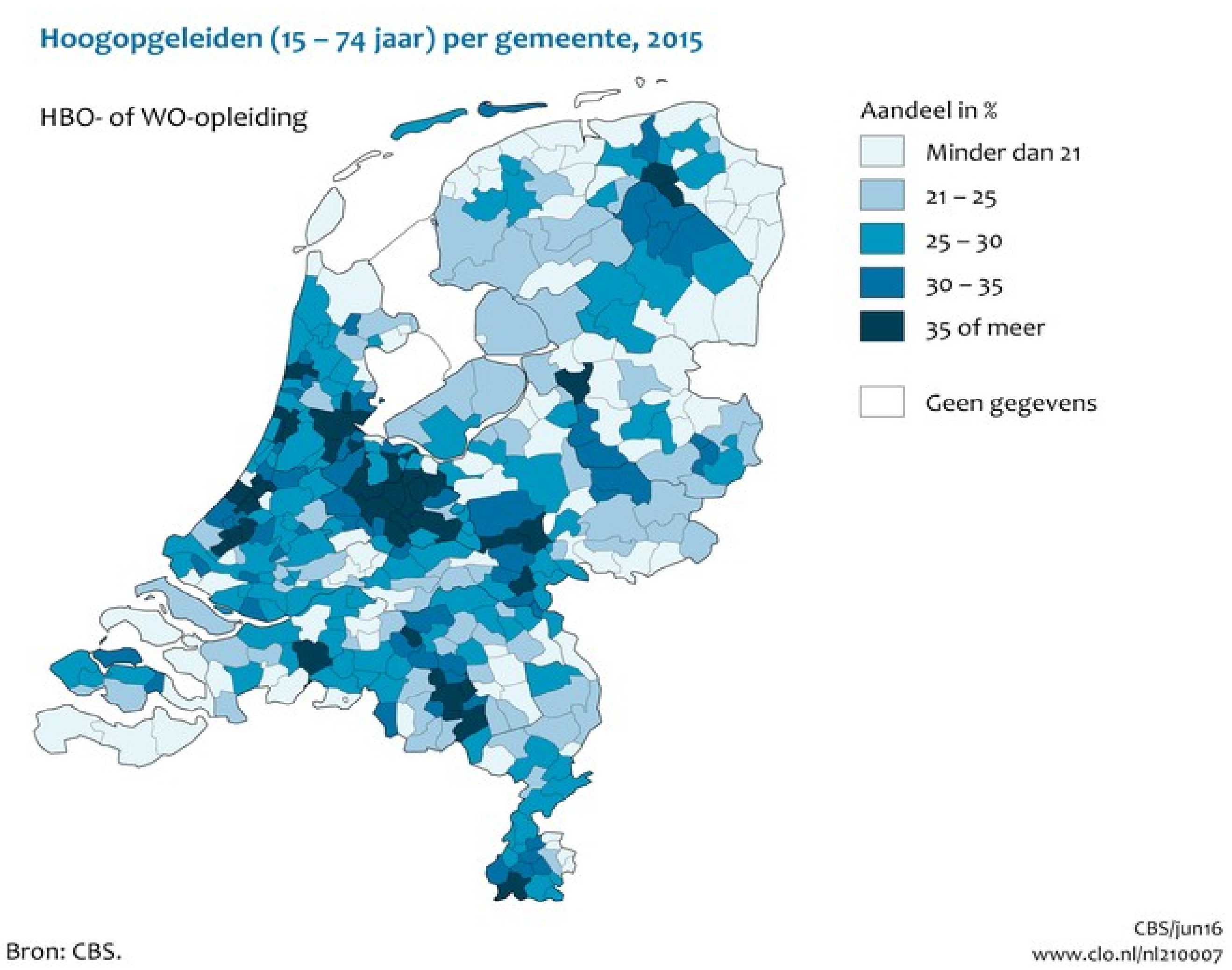

MULTINATIONALS

Multinationals maken hier handig gebruikt van.

R&D --- PRODUCTIE

Ontwikkelde landen

Landen met lage lonen

APPLE

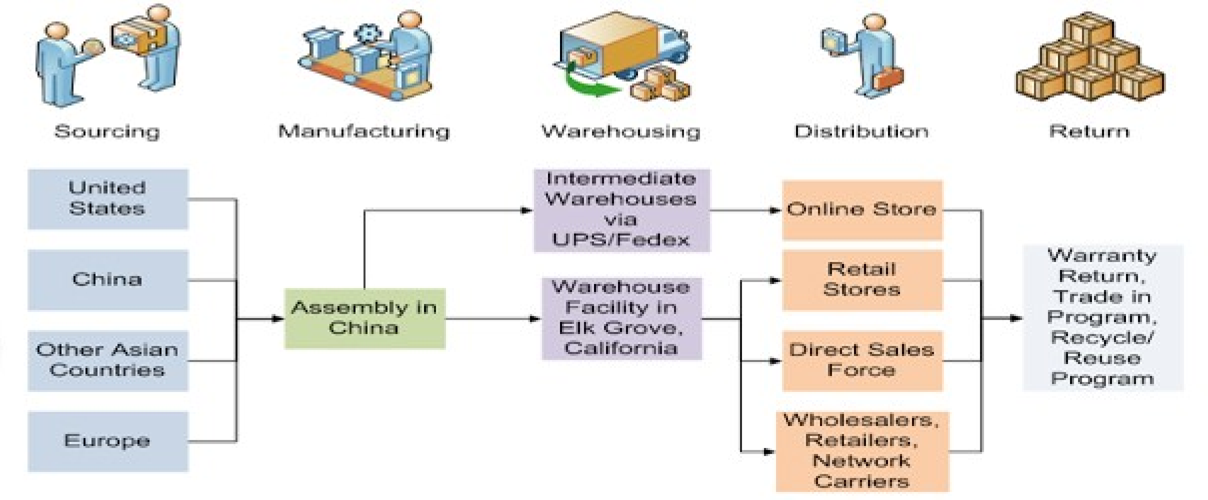
Sourcing
Manufacturing
Warehousing
Distribution
Return
United States
China
Other Asian Countries
Europe
Assembly in China
Intermediate Warehouses via UPS/Fedex
Warehouse Facility in Elk Grove, California
Online Store
Retail Stores
Direct Sales Force
Wholesalers, Retailers, Network Carriers
Warranty Return, Trade in Program, Recycle/ Reuse Program

OPDRACHT BESTAANSMIDDELEN/PRODUCTIEMIDDELEN

1. Maak de opdracht met behulp van de atlas.
2. Kijk de opdracht zelfstandig na.

Volgende les:

Welke redenen hebben bedrijven om zich te vestigen op een bepaalde plek?

VAN ZWARE INDUSTRIE TOT HIGHTECH

Welke redenen hebben bedrijven om zich te vestigen op een bepaalde plek?

FACTOREN DIE INVLOED HEBBEN OP HET VESTIGEN VAN EEN BEDRIJF.

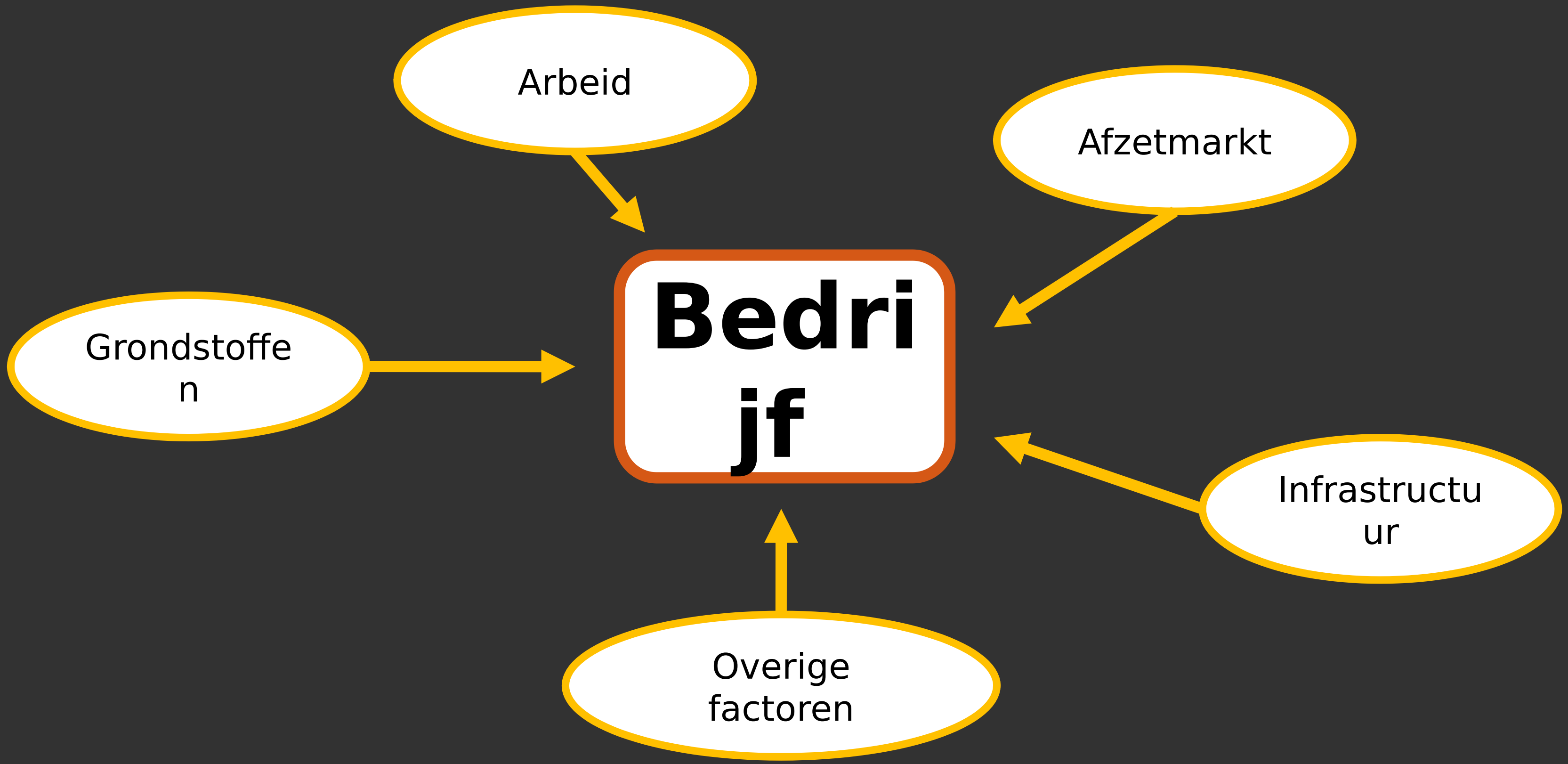

GRONDSTOFFEN, ENERGIE- EN DATABRONNEN

Grondstoffen
1. Ruwe grondstoffen
2. Halffabricaten

Energiebronnen

3. Groene energie → zon/wind etc.
4. Grijze energie → Gas/Kolen

Dataverbindingen

5. Telefonie
6. Internet
7. GPS

ARBEID

De aanwezige beroepsbevolking (werkzame deel van de bevolking) :

- **Hoogopgeleid personeel**
- **Praktijk opgeleid personeel**

KONDRATIEFF GOLVEN

De **economie doorloopt dezelfde cyclus:**

1. **Vooruitgang**
2. **Recessie**
3. **Depressie**
4. **Verbetering**

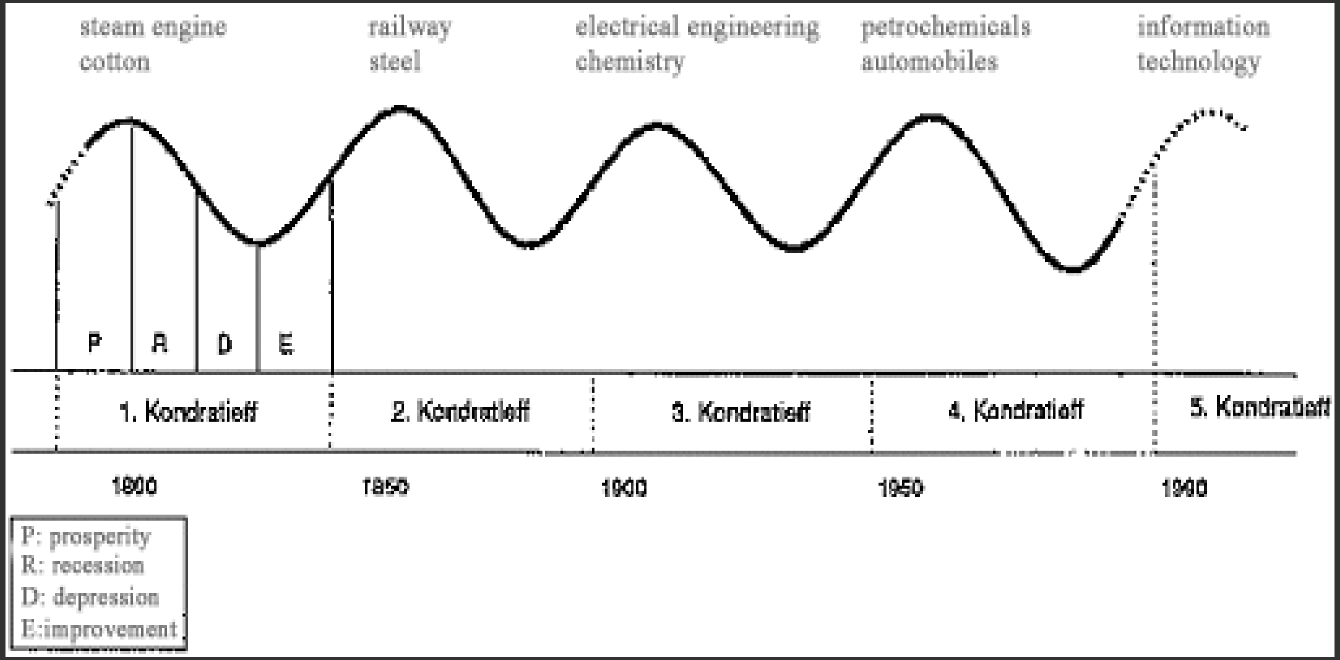

AFZETMARKT

Je geproduceerde producten moeten worden verkocht.

Dit gebeurt op de **afzetmarkt.**

Bedrijven kunnen :

1. Marktgebonden
Bedrijven vestigen zich dicht bij de afzetmarkt.
2. Grondstofgebonden
Bedrijven vestigen zich bij de grondstoffen.

THEORIE VAN WEBER:

Bedrijven kiezen de meest gunstige plek uit voor het bedrijf.

De keuze wordt bepaalt door:

1. Grondstof of markt afhankelijk
2. Kosten vervoer grondstoffen/producten.

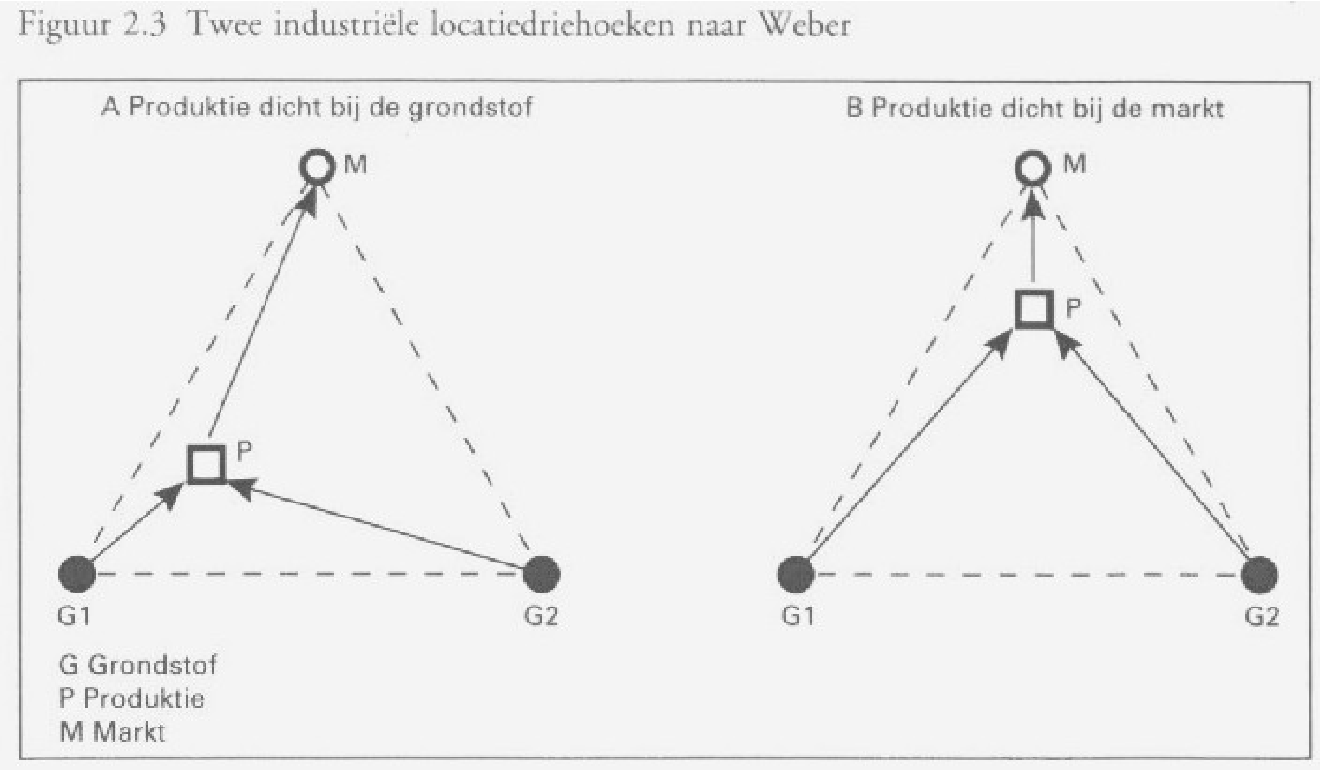

INFRASTRUCTUUR

*De **ontwikkelingen** in de **infrastructuur** zorgen ervoor dat bedrijven zich makkelijker overal kunnen vestigingen.*

Voorzieningen die nodig zijn om personen, goederen of informatie te vervoeren.

*Bereikbaarheid is het belangrijkste voor **bedrijven** en **fabrieken.***

Water

Weg

Spoorweg

Hoge Snelheid Lijn

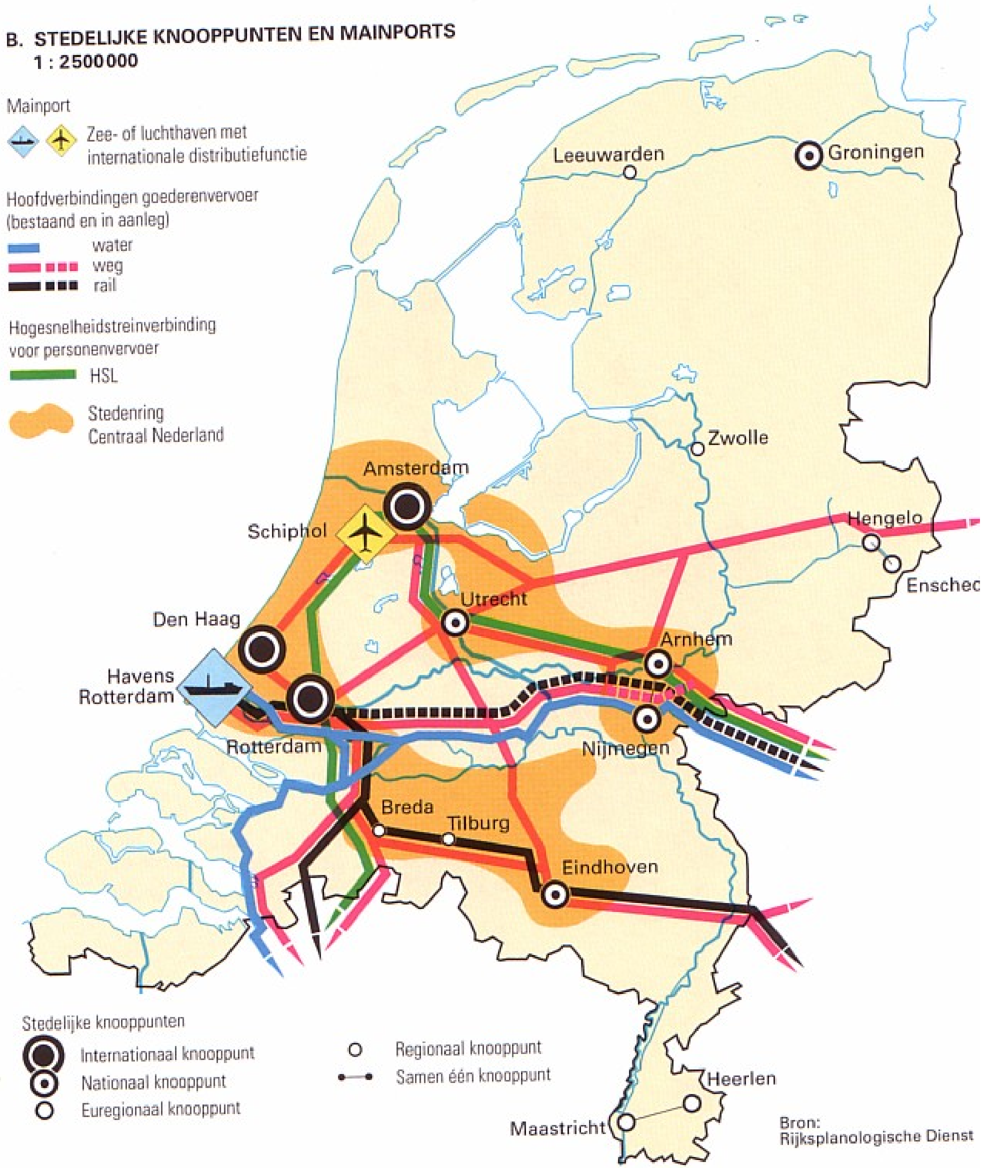

MAINPORTS IN NEDERLAND

HOOFDTOEGANGSPOORT TOT EEN WERELDDEEL

AGGLOMERATIEVOORDELEN

Bedrijven vestigen zich graag bij elkaar om te profiteren van elkaars aanwezigheid.

Clusters van bedrijven 1 vakgebied op 1 plek.

in Amsterdam. A building designed
to meet the specific needs of EMA.

MILANO: A BRIGHT NEW HOME
FOR THE EUROPEAN MEDICINES AGENCY

GLOBALISERING: STEEDS MEER MULTINATIONALS

Spreiding van de productie over de gehele wereld --> ontstaan van multinationals

GEVOLGEN VAN GLOBALISERING:

A. Arbeid is een van de belangrijkste locatiefactoren
Goedkoop produceren

B. Grote bedrijven hebben veel invloed op economieën/overheden
Belastingvoordeel/wetten/Werkgelegenheid

C. Scheiding productie en ontwikkeling.
Ontwikkeling in het westen, productie in het oosten.

HUISWERK

- Paragraaf 1 □ 10 t/m 12

WAAR VESTIG JE HET BEDRIJF?

- Bedrijven die gebruik maken van veel grondstoffen.

  Belangrijke vestigingsplaatsfactoren:

- Bedrijven die gebruik maken van veel arbeid.

  Belangrijke vestigingsplaatsfactoren:

- Bedrijven die hightech zijn.

  Belangrijke vestigingsplaatsfactoren:

OVERIGE FACTOREN: INVLOED VAN DE OVERHEDEN

1. Overheid wetten/belastingen.
2. Bedrijfsterreinen

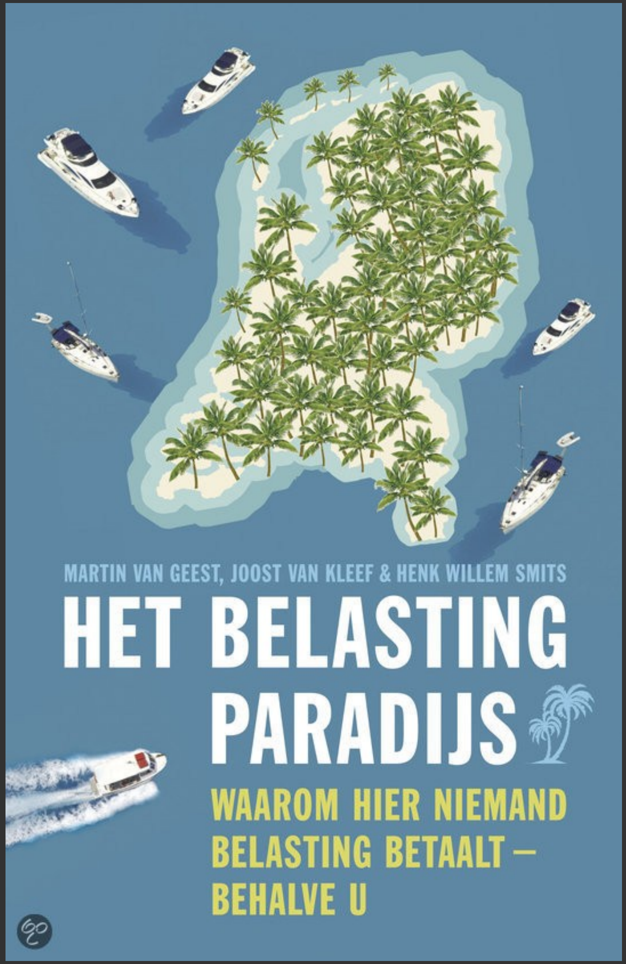

VOLKEN, NATIES EN STATEN

DOELEN:

- Uitleggen wat naties en staten zijn
- Hoe deze ontstaan
- Welke soorten grenzen er zijn.

WAT GAAN WE DOEN?

- Landen ter wereld.
- Natie / staten
- Soorten grenzen
- Niet erkende staten?

HOEVEEL LANDEN ZIJN ER?

NIET IEDEREEN IS HET MET ELKAAR EENS

Verenigde Naties:	184
Frankrijk:	190
Zwitserland:	194
Rusland:	172
Duitsland:	281

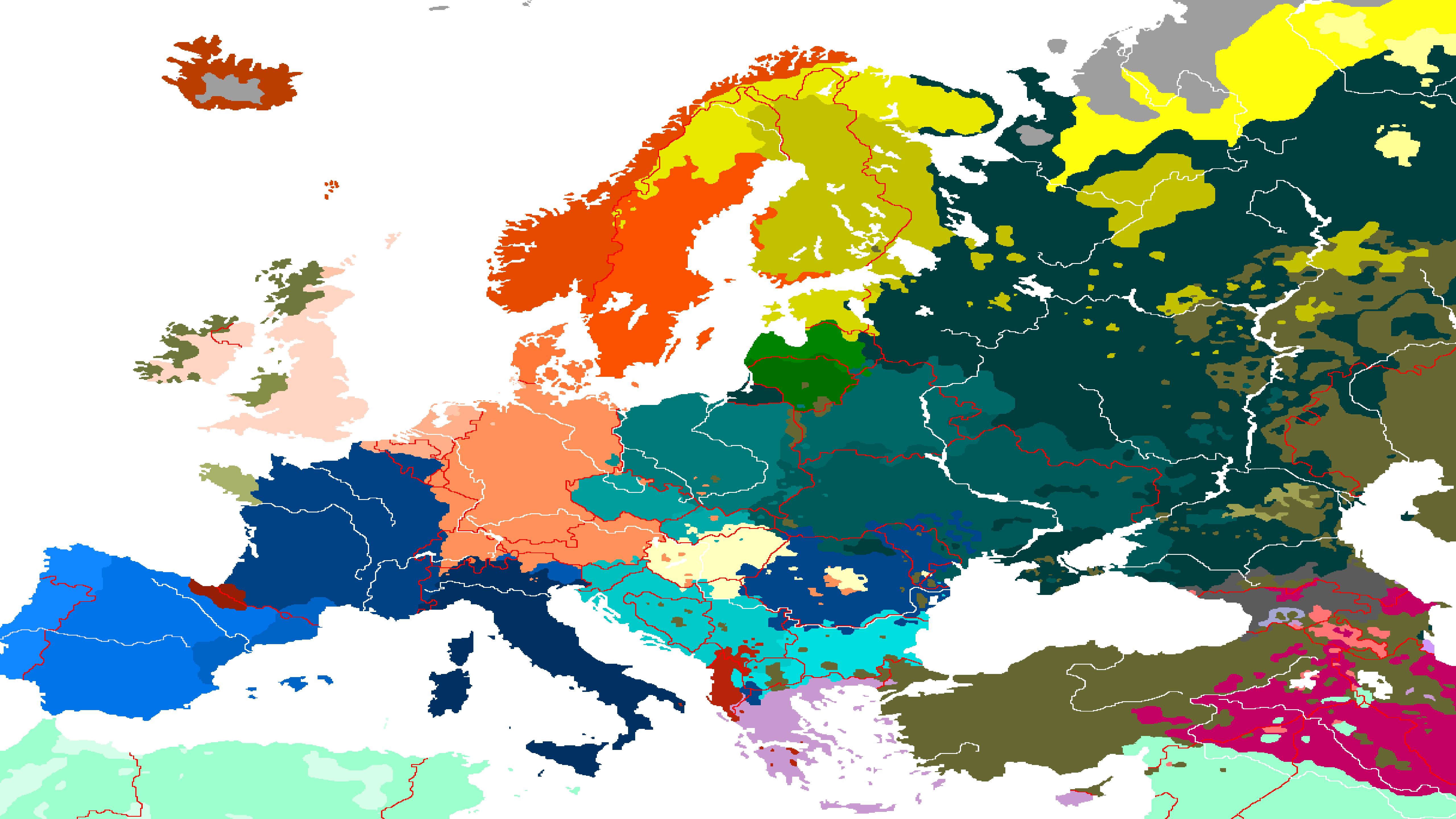

B122: VOLK/ETNISCHE GROEP?

Volk is een groep mensen die het gevoel heeft bij elkaar te horen.

Dit hebben ze doordat:

- *Ze een eigen staat hebben,*
- *Een gezamenlijke geschiedenis hebben,*
- *Dezelfde taal hebben,*
- *Dezelfde godsdienst hebben*

http://www.universiteitvannederland.nl/college/sinds-wanneer-voelen-wij-ons-nederlander/

STATEN?

Een duidelijk begrenst gebied.

- Natuurlijke grenzen (rivier/gebergte)
- Kunstmatige grenzen

Een natuurlijke grens (RIVIER)

Kunstmatige grens tussen Nederland en Duitsland.

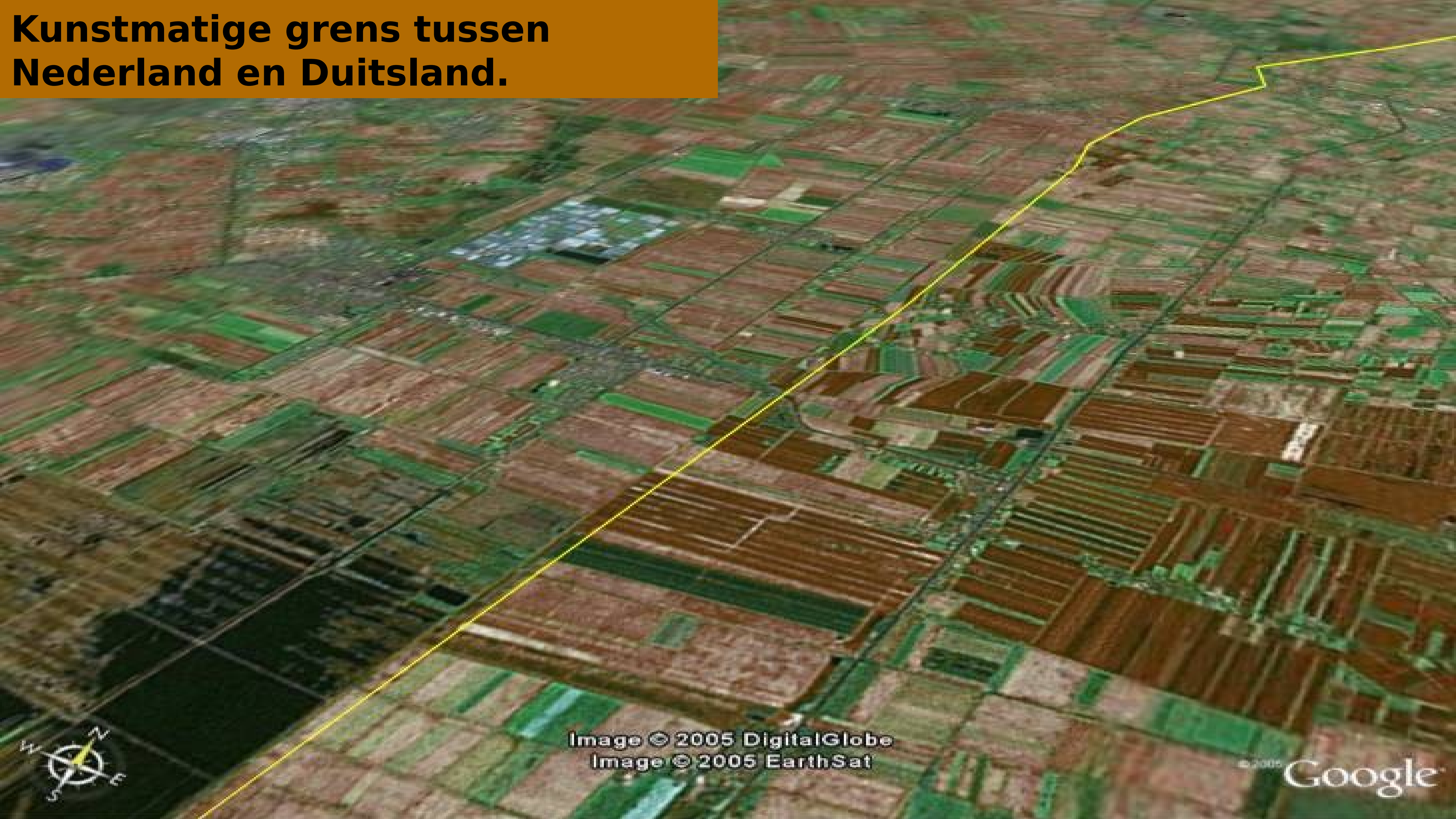

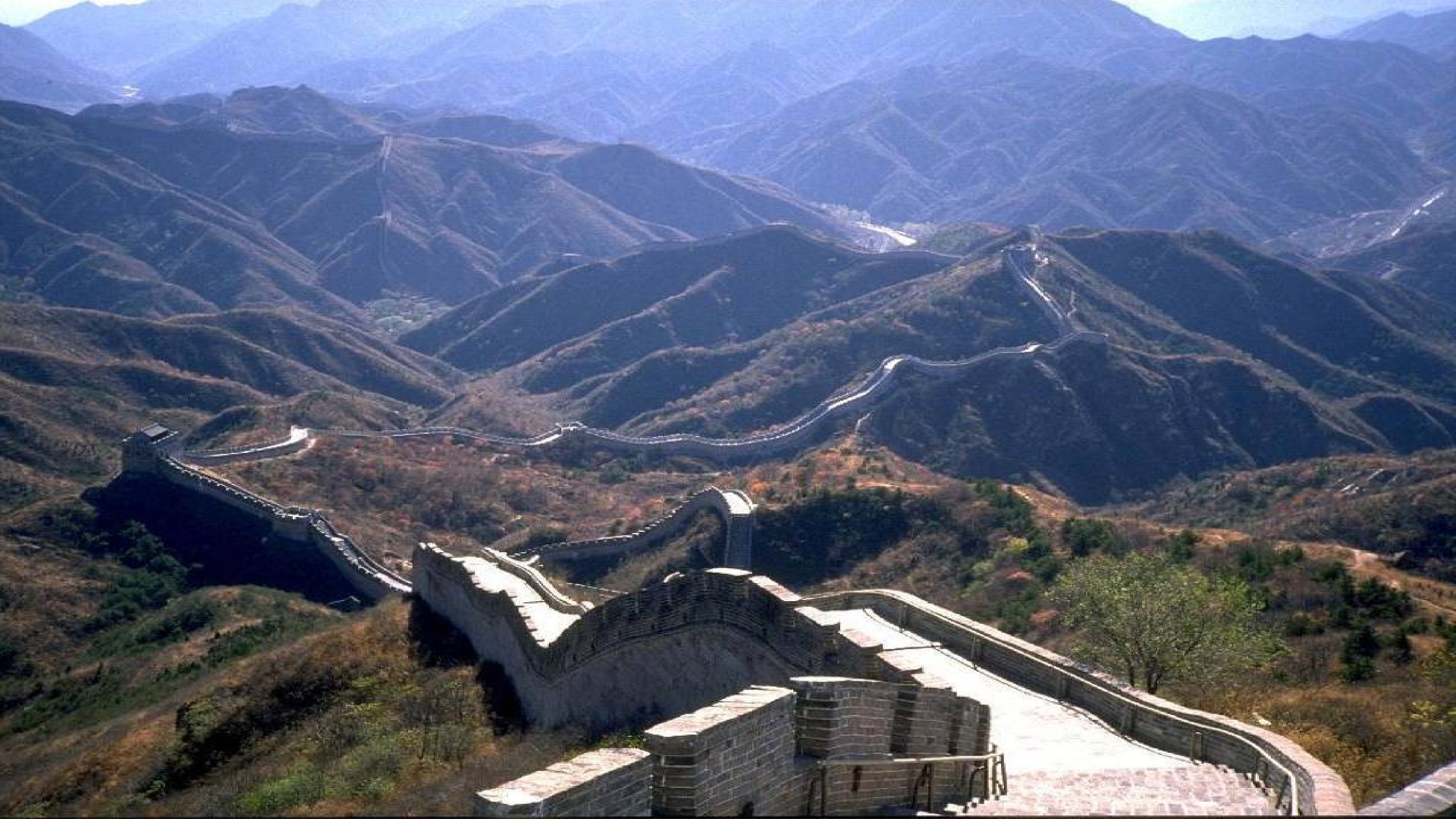

NATIE

Volk dat een eigen staat wil of zich daarmee identificeert.

Natievorming: Alle activiteiten om 1 natie te vormen.

- *Onderwijs, taal en vaderlandsliefde*
- *Het leger, defensie van het land. Mensen werden losgemaakt uit hun eigen omgeving.*
- *Belastingen, algemeen belang wat goed is voor de natie is goed voor alle leden daarbinnen.*
- *Helden, symbolen en nationale feestdagen worden gecreëerd.*

NATIONALISME

Sterke voorkeur voor alles van het eigen land.

Nationalisme kan worden versterkt:

- Feestdagen & Tradities
- Taal
- Producten uit het land

Would you be willing to fight for your country?

75%+	Morocco	94%
	Fiji	94%
	Pakistan	89%
	Vietnam	89%
	Bangladesh	86%
	Azerbaijan	85%
	Papua New Guinea	84%
	Afghanistan	76%
	Georgia	76%
	India	75%
51-74%	Finland	74%
	Turkey	73%
	Philippines	73%
	Thailand	72%
	Armenia	72%
	China	71%
	Indonesia	70%
	Kazakhstan	69%
	Kenya	69%
	Israel	66%
	Lebanon	66%
	Panama	64%
	Malaysia	63%
	Ukraine	62%
	Peru	61%
	Colombia	61%
	Russian Federation	59%
	Kosovo	58%
	Mexico	56%
	Palestinian territories	56%
	Sweden	55%
	Bosnia and Herzegovina	55%
	Ecuador	54%
	Greece	54%
26-50%	Nigeria	50%
	Brazil	48%
	Poland	47%
	Serbia	46%
	United States	44%
	Argentina	43%
	South Korea	42%
	Latvia	41%
	Switzerland	39%
	Macedonia	38%
	Ireland	38%
	Romania	38%
	Denmark	37%
	Canada	30%
	Australia	29%
	France	29%
	Portugal	28%
	United Kingdom	27%
	Iceland	26%
0-25%	Bulgaria	25%
	Hong Kong	23%
	Czech Republic	23%
	Spain	21%
	Austria	21%
	Italy	20%
	Belgium	19%
	Germany	18%
	Netherlands	15%
	Japan	11%

EEN NATIESTAAT?

- In natiestaten behoort minstens 60% van de bevolking tot een etnische groep.
- In multinationale staten is er geen enkele etnische groep die een zo groot aandeel heeft in de bevolking.

VERSCHILLENDE SOORTEN NATIES & VOLKEREN

1. Natiestaat
Volk en landsgrenzen vallen samen

2. Gedeelde natie

Meerdere volken in 1 natie.

3. 1 volk, meerdere naties

- Volk is in alle naties de minderheid

- Volk is in alle naties de meerderheid

- *https://www.youtube.com/watch?v=U4s9zuB9m_c*

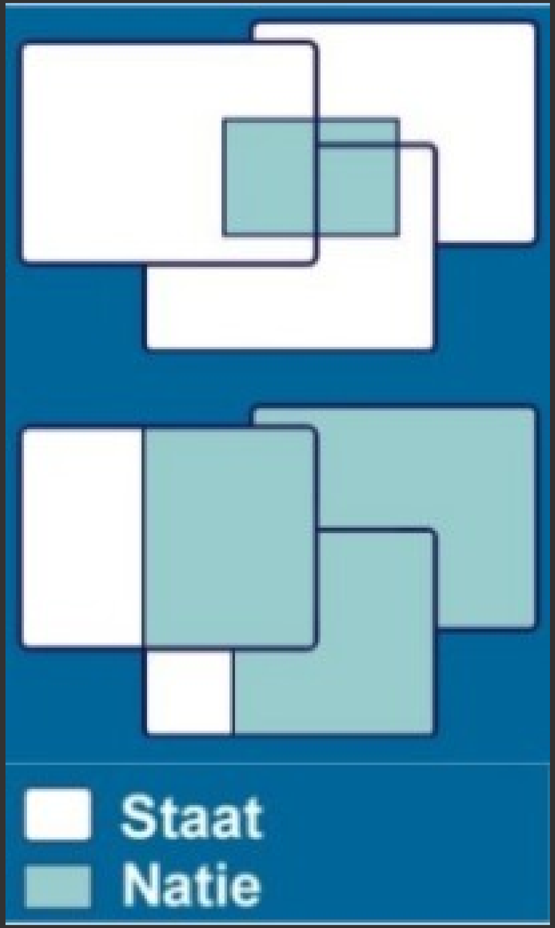

4. Natie is groter dan de staat.

Deel van de natie woont in een andere staat.

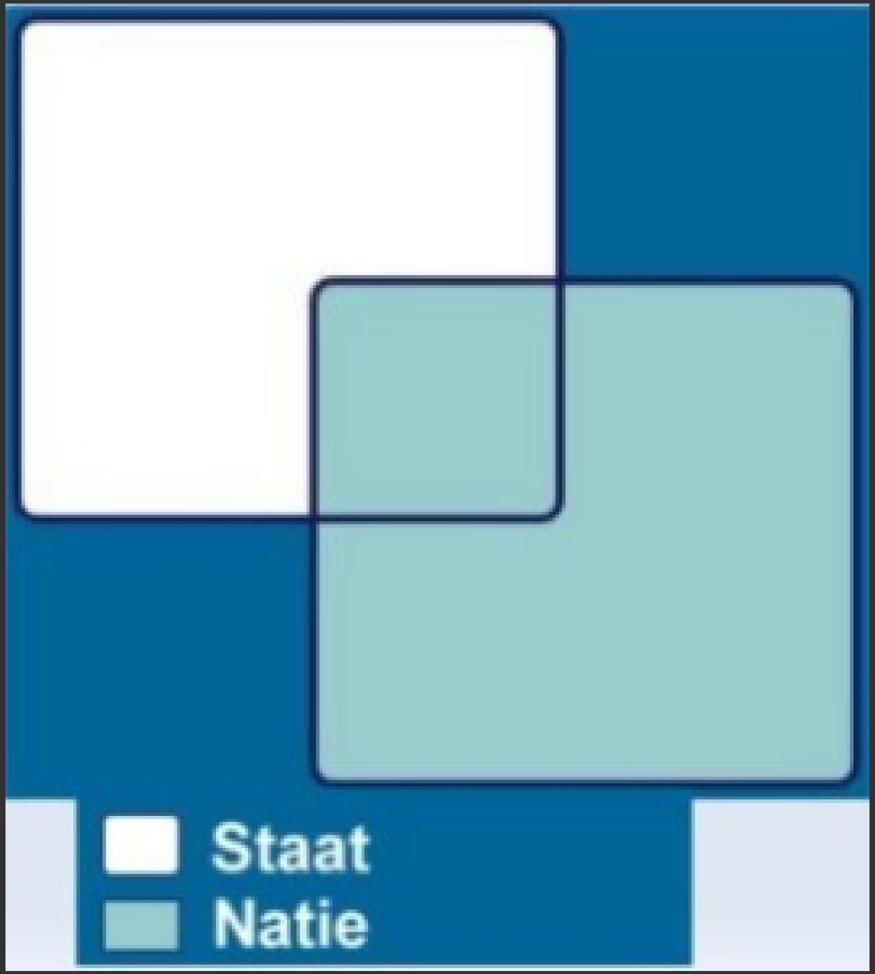

5. Natie is verspreid over meerdere landen

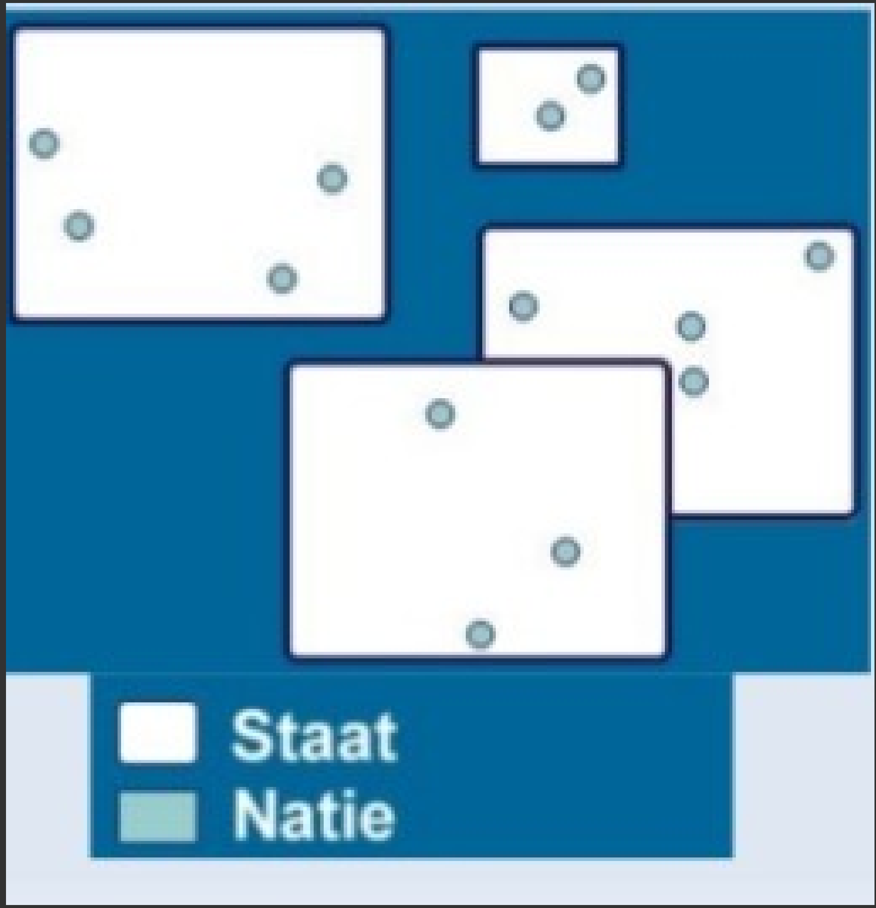

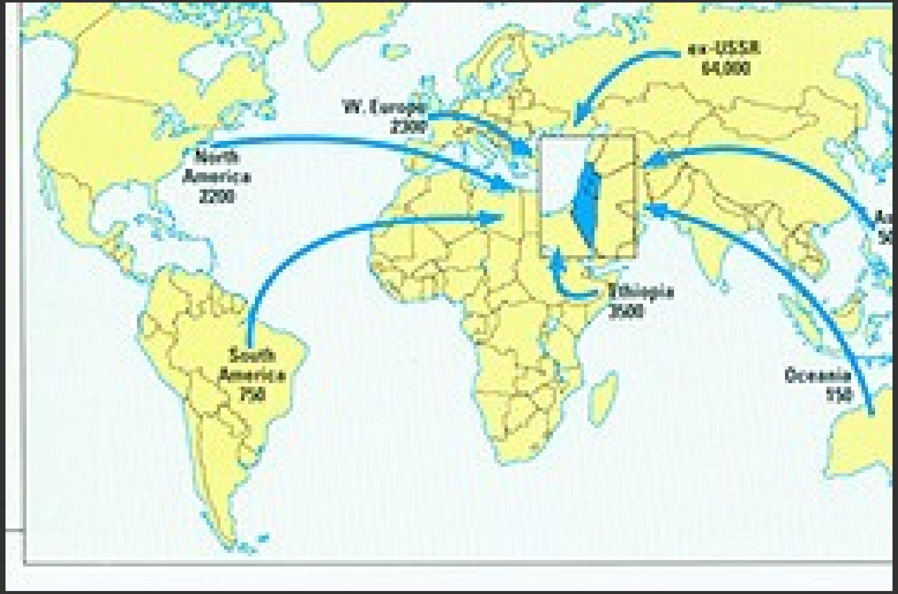

De Joden.

NIET ERKENDE STATEN?

Wanneer ben je een staat?

1. Erkend door andere landen
2. Duidelijk begrensd gebied
3. Soeverein bestuur (ER is geen hogere machthebber dan jouw land)

Niet-erkende landen

In 1986 waren er 159 landen aangesloten bij de Verenigde Naties, vandaag zijn dat er 191. Dit is voornamelijk te danken aan het opbreken van federaties binnen Europa plus de aansluiting van microstaten zoals Liechtenstein, Micronesië en Tuvalu.

Maar, wereldwijd bestaan een kleine 200 niet-erkende regio's en volken die de kiem dragen om zich af te scheiden van hun huidige staat. En allemaal zijn ze min of meer mogelijke kandidaten om een nieuwe natie-staat te worden.

Vergelijkbaar met de manier waarop onze maatschappij in een hoog tempo individualiseert, neigen volken ertoe hetzelfde te doen door hun hoop te vestigen op een gehele of gedeeltelijke onafhankelijkheid op het gebied van economie, politiek en cultuur.

Sommige, zoals Koerden, Tamilen of Tsjetsjenen, vechten met alle middelen om hun lang gewenste onafhankelijkheid te bereiken, die hen moet bevrijden van onderdrukking. Bij andere landen gaat het meer om pogingen van een verwende 'upper-class' die zich wil afscheiden van de arme rest, zoals in Beieren, Californië en Padanië. De volgende kandidaat om te ontsnappen van de clandestiene lijst en een plaats te verwerven op de officiële wereldkaart is Montenegro, die op 21 mei een referendum zal hebben over zijn scheiding van Servië. Anderen zullen volgen en wie weet hoeveel nieuwe landen er nog zullen opduiken in de komende eeuw?

WAAROM ZAL ER ALTIJD OORLOG ZIJN?

- Aanvankelijk vooral gericht op handel: grondstoffen en afzetgebieden
- Het verkrijgen van politieke macht. Ook voorkomen dat anderen bezit namen van strategische posities
- De angst voor invallen vanuit andere landen. Wantrouwen tussen landen.

WAT GAAN WE DOEN VANDAAG?

- Huiswerk/spullen controle.
- Herhalen vorige les
- Paragraaf 4
  - Politiek Europa
  - West en Oost?
  - Communisme tegenover kapitalisme

- Huiswerk

EUROPA EN DE EU

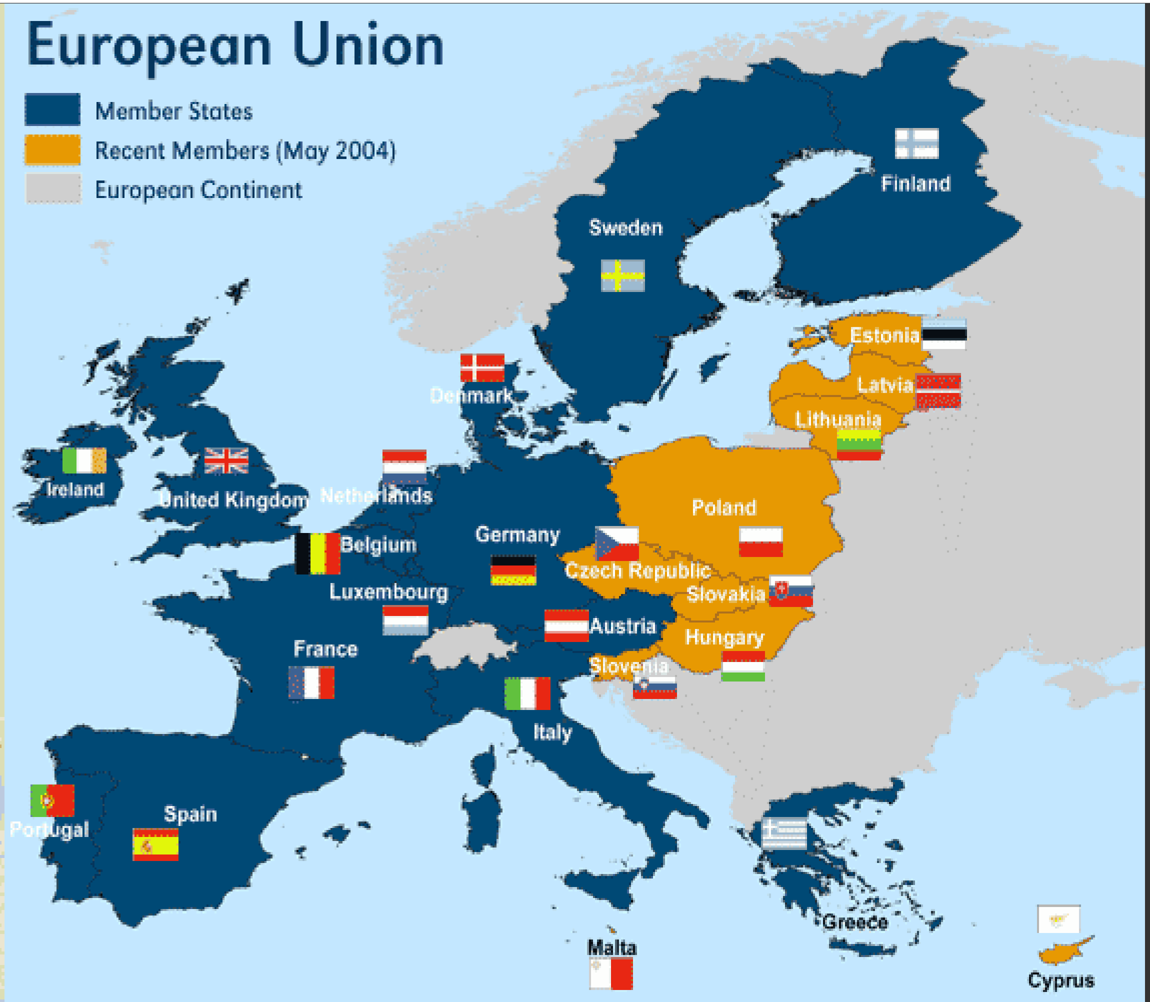

WAAR LIGT DE GRENS TUSSEN OOST EN WEST?

MIGRATIE?

Redenen voor migratie?

- **Economische redenen**
- **Politieke redenen**
- **Fysische redenen**

- Waarom je vertrekt? **Pushfactoren**
- Waarom vestig je ergens? **Pullfactoren**

WE HEBBEN MIGRATIE NODIG!

‘We liggen op uitsterfkoers, maar niemand heeft het erover’

Krimp in West-Europa Het lage geboortecijfer was wel het laatste waar politici zich druk over maakten - afgezien van radicaal rechts. Demografen vinden het hoog tijd dat dat verandert.

NIEUWS OOST-EUROPESE ARBEIDSMIGRANTEN

‘Oost-Europese arbeidsmigrant is onmisbaar’

Joost de Vries 11 juni 2018, 21:10

Demografische paniek is in Oost-Europa ‘zwaar onderschatte politieke factor’

Krimp in Oost-Europa In de komende decennia krimpt de bevolking in Oost-Europa sneller dan waar ook ter wereld. Immigratie wordt gezien als bedreiging, net als homoseksualiteit.

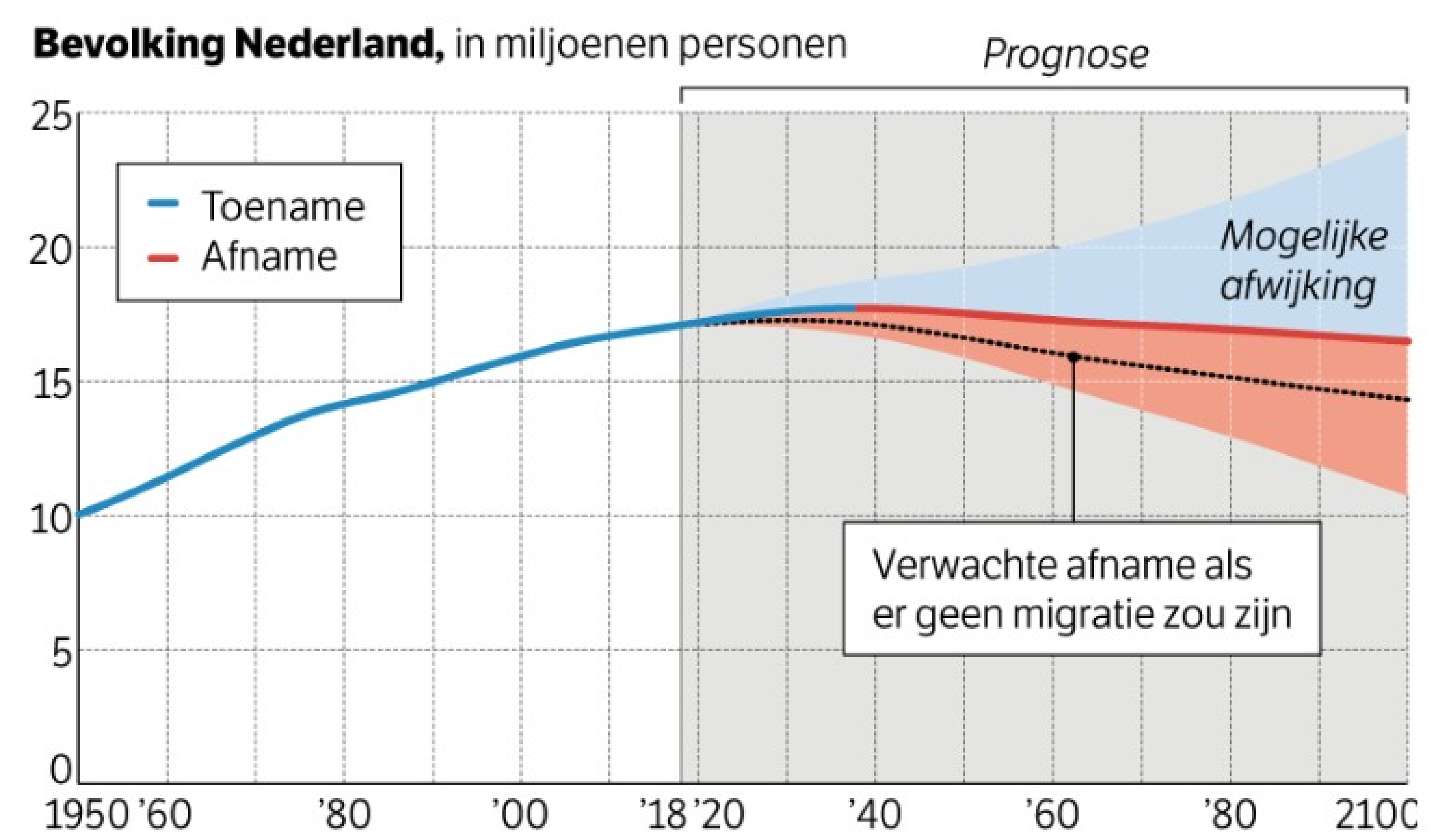

WAT GEBEURT ER?

1. Landen gaan over naar een **markteconomie*.**

2. West-Europese bedrijven verplaatsen naar Oost-Europese landen **gunstige locatiefactoren**

3. Arbeiders komen naar Europa **Hoger loon, betere werkomstandigheden.**

Ga naar blz. 147 in je basisboek en lees b206

STAATVORMEN

1. **Communistisch --> Socialisme**

Planeconomie --> 5 jaren plan waarin de productie wordt bepaald.

2. **Kapitalisme --> Democratie Vrijemarkteconomie** --> Vraag & aanbod

POLITIEK: COMMUNISME EN KAPITALISME

Kapitalisme:

Productie wordt geleid door particulieren. Elke ondernemer bepaalt zelf wat en hoeveel hij maakt. Hij verkoopt de goederen zelf.

Vrijemarkteconomie: Vraag en aanbod bepalen de prijs van het product.

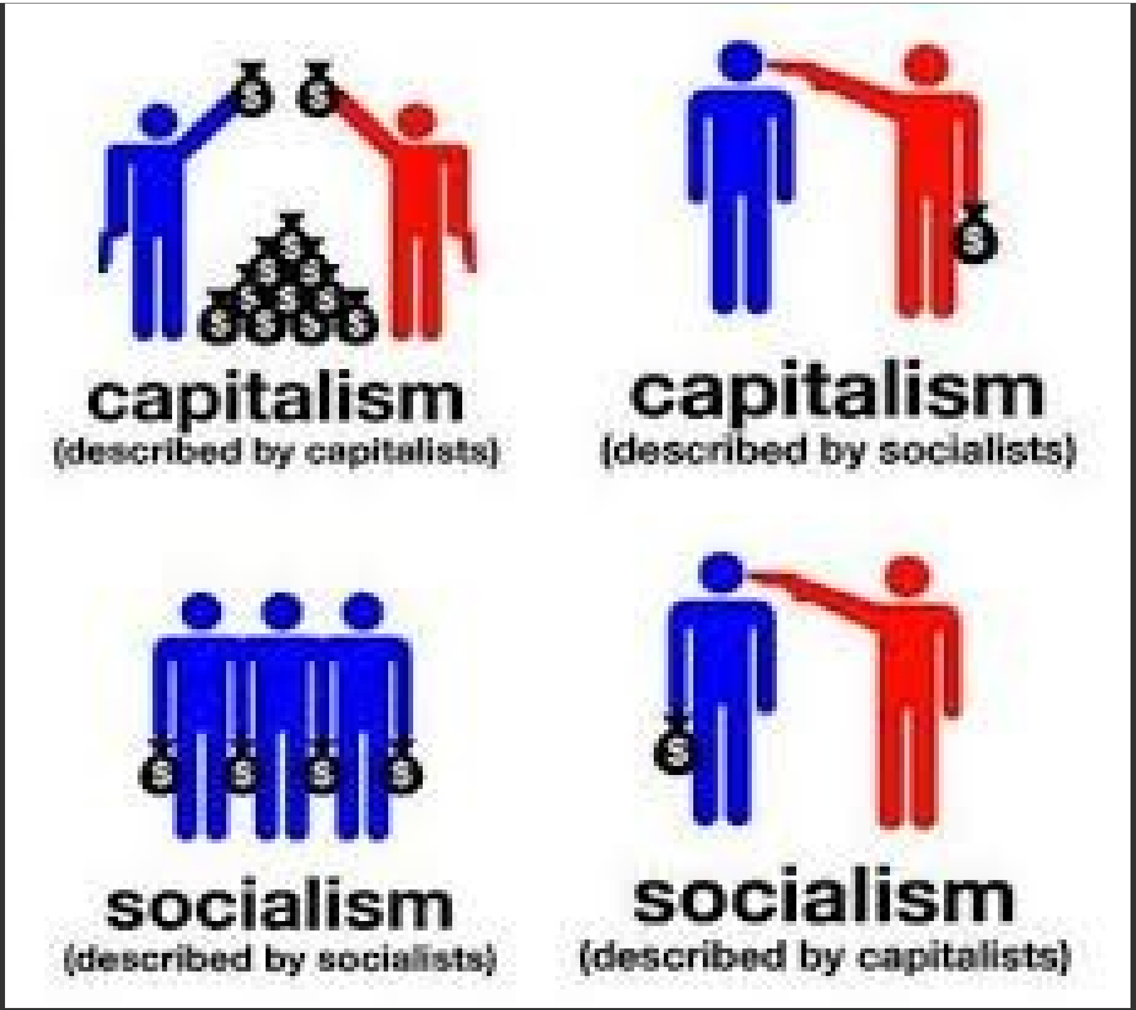

Communisme:

De productie wordt geleid door de staat. De staat bepaalt wat en hoeveel je maakt volgens een productieplan.

Planeconomie: Regering bepaalt hoeveel iets kost en hoeveel de productie mag kosten en wie het produceert.

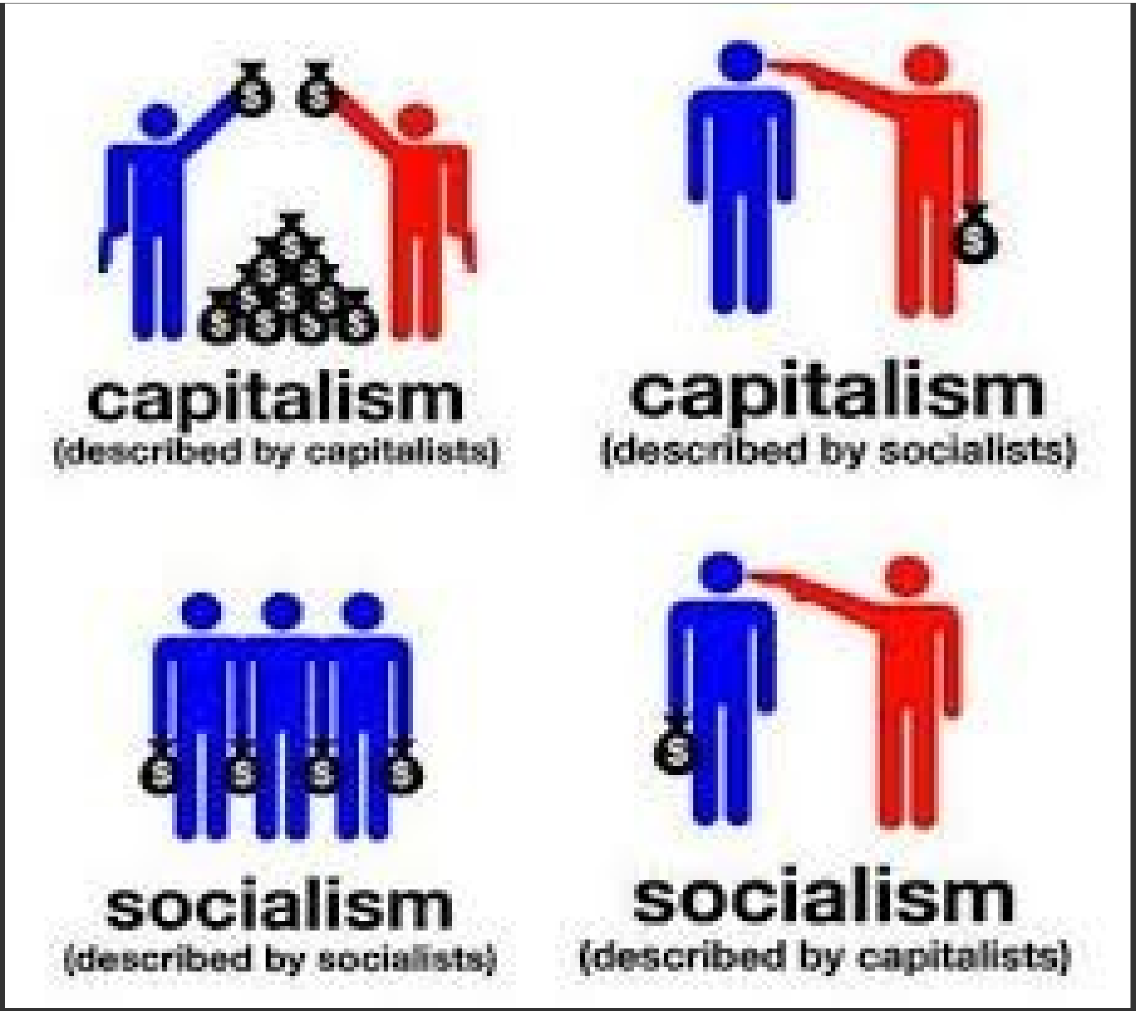

POLITIEK: COMMUNISME

Voordelen:

- Iedereen verdient evenveel
- Iedereen heeft een baan
- Iedereen voorzien in de basisbehoeften

Nadelen

- Productieoverschotten
- Grote verliezen dalende inkomens
- Weinig motivatie werknemers

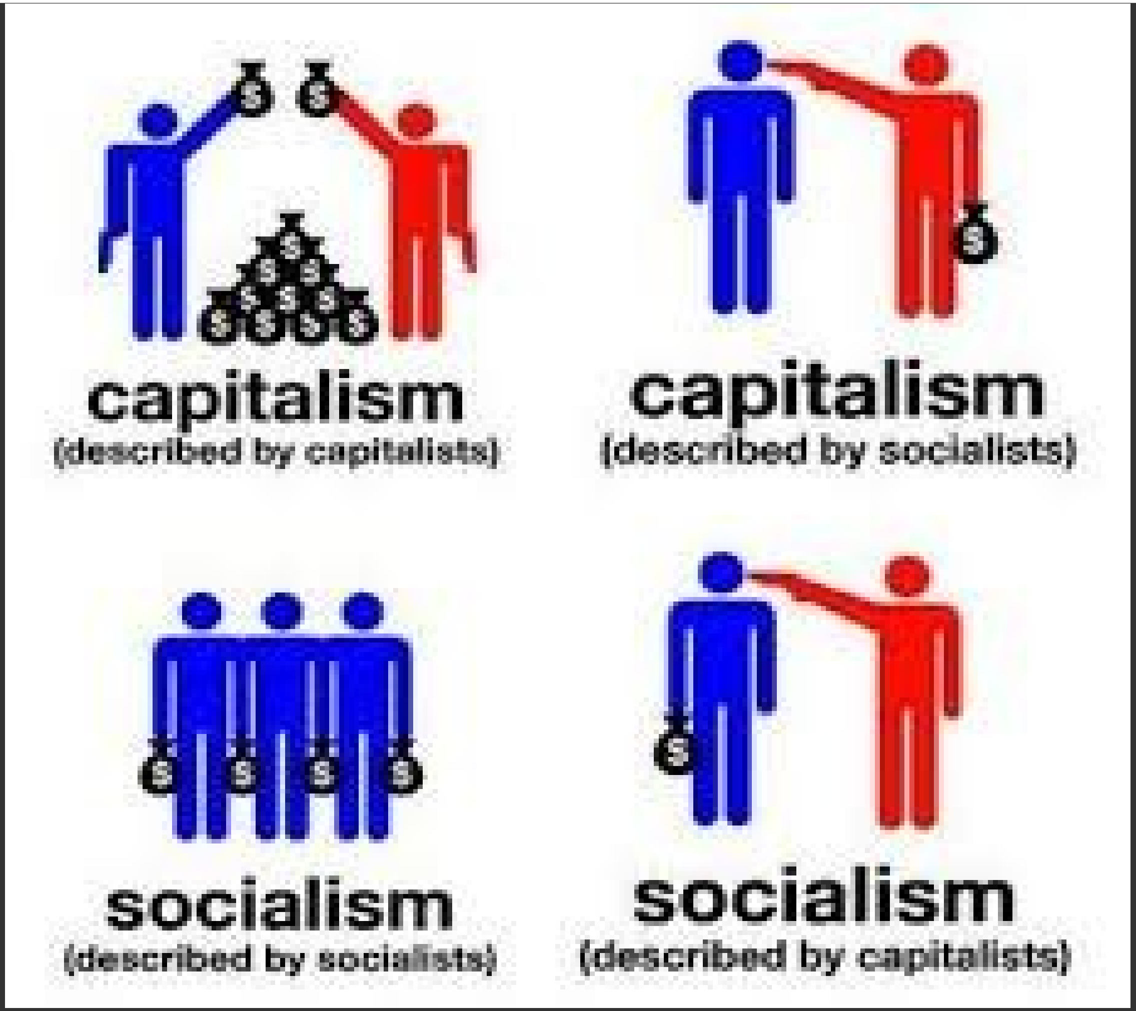

MIGRATIE

ARTIKEL + VRAGEN BEANTWOORDEN

- Beantwoord de vragen die bij het artikel horen

1. Welke pushfactoren worden er benoemd in het artikel

Regelmatig gevechten / Geen werk/geen opleiding/school / Armoede / Gewapende groeperingen / geweld.

2. Welke pullfactoren worden er benoemd in het artikel
Werk/Vrede/onderwijs

3. Wat is het verschil tussen vluchtelingen, asielzoekers en arbeidsmigranten?

Asielzoekers vluchten vanwege politieke redenen --> als je mag blijven ben je een vluchteling. Arbeidsmigrant zoekend naar werk.

- Ben je klaar?
- Start aan opdrachten uit je werkboekje.

Par 5: Opdracht 1-2a-4-10-11-12

EUROPESE MIGRATIE

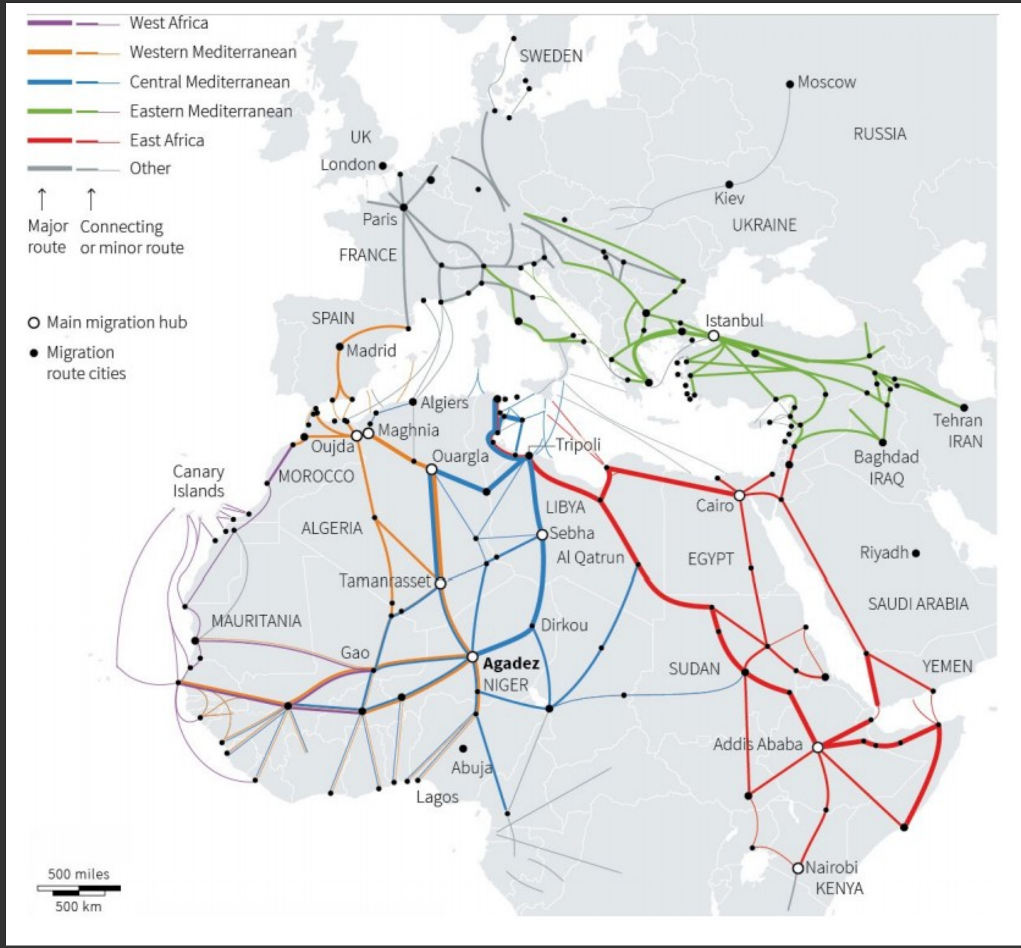

https://www.youtube.com/watch?v=tSvi_w9HrTo

MOTIEVEN OM TE MIGREREN

- Politieke redenen onveiligheid/intolerantie
- Economische redenen werk/armoede
- Fysische redenen natuurrampen/droogte

Deze foto van Onbekende auteur is gelicentieerd onder CC BY-SA

CONCLUSIE EU MIGRATIE

- **Migratie binnen Europa:**
  - → Arbeidsmigranten
  - → Makkelijker ivm soepele wetgeving
  - → Veel laaggeschoold werk beschikbaar

- **Migratie vanuit Afrika & het Midden-Oosten**
  - → Asielzoekers, vluchtelingen & arbeidsmigranten
  - → Lastig ivm met strenge wetgeving binnen Europa.
  - → Moeilijk om een baan te vinden.

OPDRACHTEN UIT HET WERKBOEK